

► 2 Enero, 2019

MIG CENTENAR DE FITES ► Sobre un escenari, a la sala de cinema, en un museu o a les pàgines d'un llibre, reflexió i entreteniment són un parell d'amants promiscus que alimenten la indústria de l'oci i la cultura. En aquestes pàgines apuntem més de cinquanta propostes escollides entre una oferta immensa

El 2019 arriba carregat de cultura

► La producció literària, escènica, cinematogràfica, artística i musical no s'atura i durant aquest any oferirà nombroses propostes

REDACCIÓ MANRESA

■ La nova de Tarantino, el punt final de la saga de Karl Ove Knausgard, el retorn del Doctor Music Festival a Escalari i una obra de teatre que dura -compte!- vint-i-quatre hores i per a la qual ja no hi havia entrades poca estona després que el Lliure les posés a la venda fa

mesos. Tot això i més és el que es desplega en aquestes dues pàgines, una selecció -sempre subjectiva i capriciosa però entenimentada i suggestiva- de les moltes propostes que ens ha de portar el 2019. 6 llistes de 9 suggeriments cadascuna per alimentar l'esperit i els sentits durant els propers mesos.

El periodista Pep Corral, responsable de la secció de còmics d'aquest diari, ens fa nou recomanacions del gènere, i ens posa sobre la pista de cinc discos, un festival i tres concerts. El dramaturg Esteve Soler ha bussejat en les programacions teatrals del país i apunta 9 obres que cal no perdre's, així com 9 pel·lícules

que marcaran la temporada a les sales cinematogràfiques. Per la seva part, Toni Mata i Riu, periodista de Cultures de Regió7, rastreja en l'extens univers literari i tria nou novetats editorials del proper trimestre. I fa el mateix amb les exposicions que es podran veure a Barcelona durant l'any que comença.

DISCOS I CONCERTS

L'any en què el gran xou torna al Pirineu català

NOVETATS MUSICALS

1 Remind me tomorrow, de Sharon Van Etten. A mitjan mes de gener, la cantautora novaiorquesa ens durà la sisena entrega en format discogràfic de les seves cançons intenses i dels ambients que sap crear com ningú amb la seva veu i les seves històries personals.

2 Norman Fucking Rockwell, de Lana del Rey. La diva inexpressiva presentarà aquest any vinent el seu sisè treball d'estudi, que presentarà en directe al Festival Internacional de Benicàssim (FIB) que se celebra el mes de juliol vinent.

3 15 canciones de amor, barro y motores, de Miqui Puig. Cantant, locutor i melòman inquiet, l'exlíder de la banda Los Sencillos torna el febrer amb un nou disc sota el braç que ja té un primer senzill, *Raros*, que ens augura una continuació a l'alçada d'*Escuela de capataces* (2017).

4 La gran esfera, de La Casa Azul. Quatre singles i quatre delícies és el que ha transcendit fins ara de l'esperat nou àlbum de Guille Milkyway que ha de continuar, encara sense data, el llegat del ja llunyat *La Polinesia meridional* (2011).

5 Under the radar. Vol. III, de Robbie Williams. Ja fa temps que l'ex-Take That sembla treure discos només per als seus incondicionals. El seu nou treball, que arriba per Sant Valentí, recupera temes descartats de treballs anteriors. Una notícia que augura mals presagis.

ELS DIRECTES

6 Doctor Music, de l'11 al 14 de juliol a Escalari. Aquest 2019 serà recordat, si els permisos ambientals ho permeten i no aigualen la festa, com l'any del retorn del mític festival al Pirineu català. La cita ja ha donat a conèixer alguns noms d'un cartell eclèctic on hi ha King Crimson, The Smashing Pumpkins, The Strokes, l'holograma de Frank Zappa i, sí, és clar, també Rosalía.

7 Florence + The Machine, 20 de març al Palau Sant Jordi de Barcelona. L'espectacle grandiloqüent de la banda liderada per Florence Welch torna a casa nostra per mostrar els atributs que els han fet guanyar la devoció dels seus fans fidels però que, tot sigui dit, manté tebis els més escèptics.

8 Ed Sheeran, 7 de juny a l'Estadi Olímpic Lluís Companys de Barcelona. El cantant, compositor i guitarrista britànic dels discos matemàtics (titulats amb signes: +, x i ÷) estén i desplega el seu estatus d'estrella capaç d'omplir grans estadis amb les seves cançons i el seu carisma innegable.

9 Metallica, 5 de maig a l'Estadi Olímpic Lluís Companys de Barcelona. Després d'haver estat absents dels escenaris catalans durant prop d'una dècada, una llarga absència, els nord-americans tornen ara per segon cop en poc més d'un any a casa nostra amb un grapat de grans èxits a l'esquena per omplir estadis de punys amb bayes i *headbanging*.

LLIBRES

Occident s'interroga a ell mateix per saber on va

1 Karl Ove Knausgard. El punt final a la saga de l'escriptor noruec porta l'explícit títol *Final*. Amb traducció de Carolina Moreno, ens clou un conjunt literari *-La meua lluita-* on Knausgard dissectiona els clarsobscurs de la seva vida. Més de mil pàgines per continuar traçat un autoretrat gens complaent on reflexiona, també, sobre les implicacions d'haver publicat l'obra. Sortirà el març.

2 Éric Vuillard. Edicions 62 traurà el 30 de gener *14 de juliol*, una ficció sobre els fets revolucionaris del 1789 francès, un esdeveniment històric que enllaça directament amb moltes preocupacions del present sobre qüestions com la igualtat i la llibertat dels pobles. Traducció de Jordi Martín Lloret.

3 Michel Houellebecq. Dimecres de la setmana vinent arriba a les llibreries *Serotonina*, la nova novel·la del sempre admirat i controvertit autor francès. En traducció d'Oriol Sánchez Vaqué al català, i publicada per Anagrama, explica la degradació imparable de Florent-Claude Labrousse, un home de 46 anys que es medica amb un antidepressiu que el deixa impotent. L'escenari de fons és un Occident en caiguda lliure.

4 Michela Murgia. A *Instruccions per convertir-se en feixista*, l'escriptora italiana juga a fer veure que defensa el feixisme per atacar-lo implacablement i posa el lector davant del mirall per detectar les seves contradiccions. Fins i tot, es pot fer un test, el Feixistòmetre. Proa publicarà l'obra el 3 d'abril.

5 Maria Barbal. La novel·la *A l'amic escocès*, que Columna publicarà el 23 de gener, tracta de l'amistat que estableixen el Benet, un noi d'un poble pirinenc, i el George, un brigadista de la guerra civil espanyola. El primer viu les renúncies de la vida de postguerra, però també un vincle que no es perd.

6 Maria Aurèlia Capmany. Comanegra aplega l'obra memorialística de Capmany en un sol volum, amb edició de Marta Nadal. Un conjunt que testimonia la capacitat literària i l'honestat crítica d'una autora de qui durant el 2018 s'ha celebrat el centenari del naixement amb actes i publicacions.

7 Jan Stocklassa. El periodista Jan Stocklassa dona llum als arxius, fins fa ben poc ocults, de Stieg Larsson, el creador de la trilogia *Millenium*, sobre l'assassinat d'Olof Palme, el primer ministre suec. Ho publicarà aquest trimestre Ara Llibres.

8 Carlos Zanón. L'escriptor autoritzat a continuar explicant les històries del detectiu Pepe Carvalho, que va crear Manuel Vázquez Montalbán, tornarà a mitjan gener amb una història que Planeta i Columna encara no han volgut revelar.

9 Diverses autores. El segell Raig Verd prepara per a aquest trimestre *Per què les dones salvaran el planeta*, un volum en què una vintena de pensadores d'arreu del món -entre les quals Yayo Herrero i Vandana Shiva- exposen les raons per les quals el futur és -i necessita- l'ecofeminisme.

CÒMICS

Superherois, orgasmes i (sempre) la guerra civil

1 Blackhand Ironhead, de David López Astiberri. A final de gener veurem què passa quan intentes ser la superheroïna més gran de tots els temps però el teu pare ja ostenta el càrrec i, a més a més, en el seu dia es va encarregar d'aniquilar els malvats que t'haurien de posar a prova. Expectació alta per a un títol poc convencional.

2 Las serpientes ciegas, de Felipe Hernández Cava i Bartolomé Seguí. Norma Editorial. Aquest títol clàssic del còmic espanyol, amb la guerra civil i la Gran Depressió com a teló de fons, torna als prestatges per celebrar el seu desè aniversari. Una reedició per acostar-lo a nous públics i tornar a delectar els seus seguidors.

3 Mataré a Mandela, de Gabriella Contu i Giuseppe Baiguera. Panini. Una immersió a la realitat de l'apartheid sud-africà de mitjan anys 1960: un ancià que ha perdut un fill a causa de la violència haurà de decidir a quin bàndol dona suport.

4 Superman. Núm. 80/1, de Brian Michael Bendis. ECC Ediciones. Parem rotatives! L'Home d'Acer inicia nova etapa en format grapa per mitjà d'un guionista llegendari i figura de culte del còmic nord-americà. Clark Kent tornarà a volar amunt?

5 Sexcriminals 4. Cuatrorgia, de Matt Fraction i Chip Zdarsky. Astiberri. L'arrencada de la sèrie, el 2014, sobre una parella que atura el temps -literalment- cada cop que arriba a l'orgasme va ser una alenada d'aire fresc. Arriba la quarta entrega de com

pot alterar el dia a dia una vida sexual tan particular.

6 El poder Warlock, de R. Thomas, M. Friedrich, G. Kane i B. Brown. Panini. Les primeres historietes dels anys setanta d'Adam Warlock en solitari relloten amb aquesta reedició que arribarà a mitjan febrer. Bruixeria, resonàncies bibliques i univers Marvel en l'improbable salt d'aquest personatge de bruixot a redemptor.

7 Batman: La boda, de Tom King. ECC Ediciones. Des del darrer trimestre del 2018, ECC ja ha anat escalfant motors per a l'enllaç entre Bruce Wayne i Selina Kyle, una boda amb tants partidaris com sabotejadors i que arriba amb una portada signada per Albert Monteyes.

8 La poderosa Capitana Marvel: La colecció completa, de M. Bandini, M. Stohl i R. Rosanas. Ja fa temps que les malles i els superpoders han deixat de ser patrimoni només dels homes, i la Capitana Marvel és una de les capdavanteres més clares de la lluita de les heroïnes pel seu reconeixement. Amb una pel·lícula a l'horitzó proper, les aventures de Carol Danvers assaltaran les llibreries, el febrer, en aquesta edició integral.

9 Sola, de Denis Lapière i Ricard Efa. Norma Editorial. Vinyetes i memòria. La Guerra Civil Espanyola vista des dels ulls i l'experiència d'una nena petita que es veu obligada a subsistir pels seus propis mitjans en un poble de la Catalunya interior. Una novetat que cal tenir en compte.

TEATRE

Vint-i-quatre hores de tragèdia sense pausa

1 Amor mundi, de Victòria Szpunberg. L'autora resident de la Beckett s'ha inspirat en el pensament de la filòsofa Hanna Arendt per abordar «l'amor en un món que no es deixa estimar». Marta Angelat interpreta la protagonista d'un muntatge només amb actrius. Es veurà durant el Festival Grec.

2 Dogville, de Lars Von Trier. El brillantíssim film del danès es converteix en muntatge teatral amb la dramaturgia de Pau Miró i la direcció de Silvia Munt. Un relat d'abús i ressentiment amb una Bruna Cusi fent de Nicole Kidman i assumint el seu paper més important des de la sala gran del Lliure de Montjuïc (9 de maig-9 de juny).

3 El chico de la última fila, de Juan Mayorga. El genial text que va inspirar la pel·lícula *En la casa*, de François Ozon, és dirigit en aquesta ocasió per Andrés Lima a la Sala Beckett (23 de gener-3 de març) i amb Sergi López de protagonista. Un espectacle del cicle *Res no és mentida. Joves i ficció en temps digital*.

4 El futur, d'Helena Tornero. La sala Tallers del Nacional (20 de març-14 d'abril) aposta per aquest relat sobre dos joves a la recerca de la veritat i la llibertat. Francesca Piñón, David Vert, David Menéndez i Júlia Genís integren el repartiment d'un muntatge que coincidirà amb la interessant edició de les obres completes de l'autora de Figueres.

5 Jacuzzi, de Marc Rosich i Clara Peya. La petita sala Flyhard segueix reservant bones sorpreses amb aquest musical de cam-

bra per a tres intèrprets que gira al voltant d'una divertida paradoxa: el luxós jacuzzi que s'acaba de comprar una popular política d'esquerres i ecologista. Al maig.

6 La dansa de la venjança, de Jordi Casanovas. Laia Marull i Pablo Derqui són les dues populars cares d'aquest muntatge dirigit a La Villarroel (8 de febrer-17 de març) per l'eficaz Pere Riera i que aborda com un parella acabada de separar es reparteix les hores d'un fill menor d'edat. L'habilitat narrativa de Jordi Casanovas convertirà la situació en una bomba de rellotgeria.

7 La partida d'escacs, de Stefan Zweig. El bon olfacte teatral d'Iván Morales el fa tornar a La Villarroel (18 de maig-12 de juny) després de l'èxit de *La calavera de Connemara*. Jordi Bosch és el protagonista de la partida que enfronta un campió mundial i un noble vienès que fugí dels nazis.

8 L'últim acte, partint dels textos d'Anton Txékhov. El director Carles Alfaro i el gran Francesc Orellana tornen a coincidir -feliçment-, aquest cop al Teatre Goya (12 de febrer-24 de març), en una obra que afronta com un actor reuneix els records de les seves millors funcions.

9 Mount Olympus, de Jan Fabre. En un moment molt delicat de la seva carrera, Fabre presentarà al Teatre Lliure de Montjuïc, el 15 de juny, una funció de 24 hores que ja va meravellar el públic madrileny ara fa uns mesos. Una glorificació al culte de la tragèdia que diuen que canvia la vida a tot aquell que la veu... sencera.

CINEMA

Tarantino fica el nas en el crim de Charles Manson

1 Avengers: End game, del germans Russo. L'èpica *Avengers: Infinity war* va ser el film més recaptador del 2018 i la segona part promet repetir la proesa aquest abril. De moment, el tràiler estrenat fa poques setmanes ja s'ha convertit en el més vist de la història a YouTube.

2 El rey León, de Jon Favreau. Aquest serà l'any de Disney. A les seves propietats Marvel, Lucasfilm i Pixar -que arrasaran-, cal sumar-hi l'adaptació en imatge real d'alguns dels seus clàssics més estimats, com *El rey León* en les mans del director de la nova versió d'*El llibre de la selva*.

3 Dolory gloria, de Pedro Almodóvar. Enmig de les dates del festival de Màlaga, el manxec més internacional estrenarà una pel·lícula que sembla la més autobiogràfica de la seva carrera. Antonio Banderas interpreta un director de cinema que reflexiona sobre el seu passat.

4 Green book, de Peter Farrelly. No són pocs els films amb possibilitats d'Oscar que s'estrenen aquestes properes setmanes. A *Vice*, *If Beale street could talk* i *The favorite* cal sumar-hi el film que redimirà Farrelly de moltes cintes d'humor groller: un entranyable relat sobre l'amistat guardonat a Toronto i que encamina Viggo Mortensen cap a l'estatueta daurada.

5 Mientras dure la guerra, d'Alejandro Amenábar. *Regresión* i *Agora* potser no van satisfer les altes expectatives que sempre hi ha al damunt del talentós director de *Los otros*. El

seu nou film es desenvolupa durant l'estiu del 1936 i relata la petició que l'escriptor Miguel de Unamuno va fer al futur dictador Franco. Polèmica assegurada.

6 Once upon a time in Hollywood, de Quentin Tarantino. En dates perfectes per estrenar-se a Canes, Tarantino s'endinsa en els horros de la fama a través dels assassinats de Charles Manson. Un retorn a l'estil narratiu de *Pulp Fiction* que interpren Brad Pitt, Leonardo DiCaprio i Margot Robbie.

7 Personalien, d'Albert Serra. Potser no serà un any amb molts films en català, però l'autor cinematogràfic més prestigiós del país tindrà nova pel·lícula. El de Banyoles ens servirà un homenatge al mític realitzador alemany R. W. Fassbinder situant-lo en els assajos d'una obra de teatre al mig de Berlín.

8 The dead don't die, de Jim Jarmush. Al costat d'*Ad Astra*, de James Gray, i *Parasite*, de Bong John-Ho, un altre dels directors habituals de Canes que tindrà cinta disponible per a les dates és el mític Jim Jarmush, que s'ha proposat fer per als zombies el que ja va culminar amb vampirs a *Only lovers left alive*. Entre els morts vivents hi ha Bill Murray, Adam Driver i Tilda Swinton.

9 The Irishman, de Martin Scorsese. Després que Netflix hagi capgirat les lleis de la producció cinematogràfica i hagi servit un nou clàssic com *Roma*, té previst un bon grapat de títols, com aquest relat mafiós al límit interpretat per Robert De Niro, Joe Pesci i Al Pacino.

EXPOSICIONS

La mirada precisa de l'artista inunda museus

1 Jaume Plensa. El Museu de Montserrat no té res a envejar a les grans pinacoteques de la capital catalana: del maig al novembre, i en paral·lel a la instal·lació d'una escultura a l'atri de la basílica de Santa Maria, l'Espai d'Art Pere Pruna exhibirà una selecció de dibuixos i obra gràfica de Jaume Plensa, un dels grans artistes catalans.

2 Bartolomé Bermejo. D'origen cordovès, Bartolomé de Cárdenas, el Bermejo (1445-1501, aprox.) va desenvolupar la seva carrera als territoris de la Corona d'Aragó. El Museu Nacional d'Art de Catalunya, conjuntament amb el Prado, n'organitza una antològica que aplega la majoria de les obres conservades a Europa i els Estats Units. Del 15 de febrer al 19 de maig.

3 Sota la mirada del fotògraf. Picasso als seus tallers. L'inexhaurible obra picassiana propicia multitud de lectures, com aquesta exposició que fixarà la mirada en la fotografia i el retrat del treball i la quotidianitat del geni malagueny en el seus llocs de treball. Es veurà del 7 de juny al 24 de setembre al Museu Picasso.

4 Joan Miró-Sèrie Gaudí. A la Fundació Miró s'exposarà, del 20 de juny al 29 de setembre, la influència que Antoni Gaudí va tenir en l'obra de Joan Miró. El pintor admirava el modernista, tal com es pot veure en les escultures. L'un i l'altre compartien un vincle profund amb la natura.

5 Moda i modistes. La gran exposició del 2019 al Museu d'Història de Catalunya parlarà,

entre maig i octubre, de la moda femenina del segle XX i de la integració de la dona en el món laboral i empresarial. Hi haurà patrons, teixits, eines, documentació i testimonis.

6 Josep Guinovart-La realitat transformada. Del 24 de gener al 18 de maig, els Espais Volart de la Fundació Vila Casas, de Barcelona, acolliran una nova mirada sobre el discurs plàstic de Guinovart. Una proposta per refermar la vigència de la seva obra.

7 Berenice Abbott. Un dels grans noms de la fotografia del XX arribarà a la Casa Garriga Nogué (Fundació Mapfre) de Barcelona en la primera exposició de l'any, del 19 de febrer al 19 de maig. Abbott va retratar la Nova York de les dècades centrals del segle XX -quan esdevingué icona de la modernitat- i el París dels anys 20 i 30.

8 Luxe. Dels assiris a Alexandre Magne. Plaer i estatus social: aquests són els privilegis que atorga la possessió i l'exhibició d'objectes de luxe. La mostra que acollirà el CaixaForum (5 d'abril-18 d'agost) exposarà peces procedents de cultures de l'antig Orient Pròxim que custodiava el British Museum.

9 Quàntica. A la recerca de l'invisible. Sempre atent a explicar el món, el Centre de Cultura Contemporània de Barcelona hostatjarà del 9 d'abril al 24 de setembre una exposició sobre els mons que s'amaguen més enllà d'allò visible i en el territori de la mecànica quàntica.